

Кијев - У Украјини ће у недељу бити одржани ванредни парламентарни избори, а анкете показују да је проевропски блок председника Петра Порошенка у извесном вођству.

Ово су први општи избори откако је лидер Виктор Јанукович, који је уживао подршку Москве, збачен у фебруару, а Порошенко их је сазвао са циљем да "очисти" парламент од Јануковичевих лојалиста и направи нови сазив са проевропском већином.

Анкете показују да би само четири од 29 политичких група колико их учествује у изборној трци, са 3.114 кандидата на страначким листама, могло да пређе праг од пет одсто који је потребан за улазак у састав 450-члане Врховне Раде.

Порошенкова странка Солидарност би, заједно са савезничком партијом Удар на челу са бившим боксером Виталијем Кличком, могла да освоји 20,5 одсто гласова, док је подршка Радикалној странци популисте Олеха Лијашка скочила на 8,6 са шест одсто колико је износила пре само месец дана, показују резултати истраживања.

Нагли пораст подршке Лијашковој странци угрожава шансе бивше премијерке Јулије Тимошенко да уђе у нови сазив парламента, према истраживању које је спровела Фондација за демократску иницијативу.

Уколико би проруске снаге отишле из парламента, Порошенко би лако могао да оформи прозападну коалицију са савезницима као што је партија Народни фронт предвођена премијером Арсенијем Јацењуком, како би наставио са проевропским реформама, оцењује британска агенција.

Међутим, у случају да се Лијашкова странка изузетно добро пласира, Порошенко ће можда имати неугодан задатак да тражи подршку од политичара који је оштро критиковао његов мировни план и његове контакте са руским председником Владимиром Путином.

С друге стране, један од очекиваних губитника је странка Јулије Тимошенко Баткившчина (Отаџбина), чија је подршка опала на 4,7 одсто.

Тимошенкова, која је била један од најпопуларнијих украјинских лидера у протеклих 10 година, са радикално прекројеним политичким програмом сада није успела да поврати масовну подршку гласача, а ако у недељу не освоји ниједно посланичко место, то би могло да значи њен политички суноврат.

Јануковичева Партија региона, која је некада имала највећи број посланика у парламенту, практично је угашена као политичка снага, а њихови савезници комунисти, вероватно, неће имати ниједног представника у парламенту, први пут откако је Украјина стекла независност 1991.

Нови парламент ће имати рок од месец дана да формира већину која треба да оформи нову владу.

Листа кандидата из скоро свих главних проевропских партија пуна је имена ратних ветерана и политичких активиста, што одражава бурних 10 протеклих месеци кроз које је Украјина прошла.

Истраживање јавног мњења показује и да је 32 одсто од 2.025 испитаника још увек неодлучно.

Анкетом је обухваћена подршка само за кандидате на страначким листама који ће попунити половину од 450 посланичких места, док о другој половини одлучују индивидуална надметања у такозваним изборним окрузима са једним мандатом.

Генерално, у таквим окрузима се гласа за владајућу елиту те коментатори изражавају очекивања да ће то и овога пута бити случај.

Централна изборна комисија, међутим, очекује да ће бити изабрано 424 посланика, а не 450, пошто искључује могућност гласања у 14 дистриката у источним регионима Доњецк и Луганск.

Наиме, проруски активисти прете да ће блокирати гласачка места у 14 дистриката у источним регионима и организовати одвојене изборе почетком новембра, за шта очито имају прећутно одобрење Кремља, наводи АФП.

"Циљ Москве остаје исти", каже Николај Петров, професор на Вишој школи економије у Москви, "а то је да или контролише владу у Кијеву или да блокира одлуке које Москви не одговарају".

Неки експерти сматрају да ће, ако се обистине предвиђања о убедљивој победи Порошеновог блока, тај резултат одговарати Москви.

"За разлику од обичних Украјинаца, Порошенко схвата да ће морати да потражи компромис у односима са Русијом", каже Константин Калашев, директор Политичке експертске групе са седиштем у Москви.

Заменик директора Института за заједницу независних држава који је повезан са

Кремљом, Владимир Зарихин, сматра да Русија заправо нема кога да подржава на овим изборима.

Већина аналитичара је мишљења да ће парламентарни избори у Украјини тешко променити Путинов начин размишљања, без обзира на исход.

"Наравно, ови избори неће изменити односе између Русије и Украјине", каже Зарихин и додаје да су "у игри фактори који су далеко озбиљнији од састављања нове Раде".

Француска агенција примећује и да Русија, очигледно не може да утиче на исход избора у Украјини.

(Танјуг)